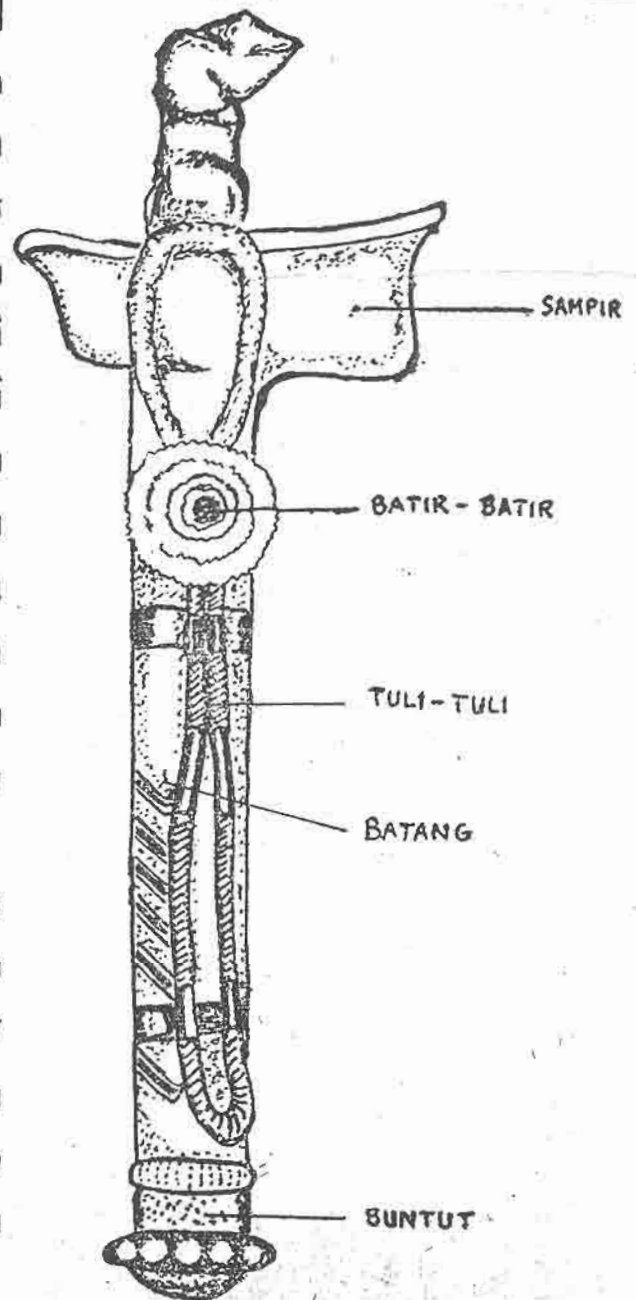

กฤษ สังข์มีชีวิต

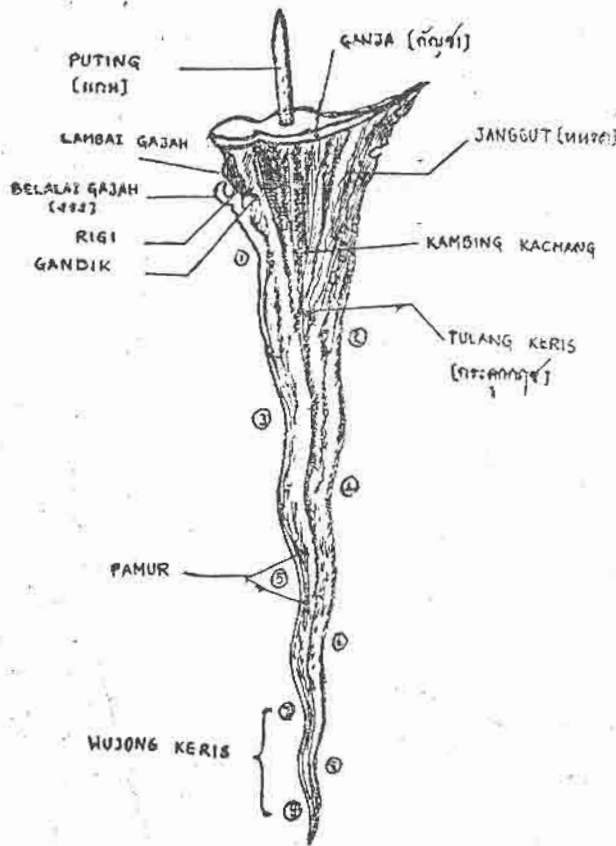
หากนำ กฤษ ไปเทียบเคียงกับ กฤษอื่นใด บุคคลิกของกฤษจะสง่าราศีอันเจิดจ้า เต็มไปด้วยชีวิตชีวา ทั้งนี้ ย่อมต้องถือว่าเป็นผลอันเนื่องมาแต่ผู้ประดิษฐ์กฤษเอง ก็คล้ายกับศิลปินโดยมาก ที่สอดใส่วิญญาณลงในสารวัตถุอันหาค่ามิได้ด้วยทุกครั้ง บุคคลิกที่วาสน คือ ส่วนต่างๆ อันประกอบเป็นรูปสมบัติของกฤษ ซึ่งมชื่อเรียกเป็นอวัยวะของสังข์ชีวิตเกือบทั้งสิ้น กฤษจึงต้องมีชีวิตไปด้วยเส้นที่อันดั่งคูดของกฤษ จึงอยู่ที่มันมีความหมายเชิงวิญญาณอันโรจน์ร้อนและผ่องเย็นสลับกัน ไม่ผิดถ้าจะพูดว่าสำหรับในโลกของศิลปินแล้ว หากจำเพาะเอาตัวคุณค่าที่มันให้ประจักษ์ กฤษก็เป็นสังข์ชีวิตสิ่งหนึ่ง

โดยปกติ กฤษย่อมประกอบด้วยอวัยวะต่างๆ ดังนี้ คือ ทา หนวด งวง กระตุก แปะถั่ว (Kambing Kachang) และ กัญชาของกฤษ (Ganja) ซึ่งเป็นตัวจิ้งจก (Chichak) ดังนั้น จึงมีส่วนหัว (Kepala) คอ (Leher) ท้อง (Perut) หาง (Ikor) เป็นต้น เราจะพิจารณาลักษณะของกฤษเป็นข้อๆ ดังนี้

ทากฤช (Mata Keris) มี ๒ ซม ยาวประมาณ ๑๒ นิ้ว สั้นกว่างม ที่ยาวกว่านี้อาจยาวถึง ๒๕ นิ้ว

ทากฤช มี ๒ แบบ คือ แบบตรง (Lurus) และแบบระลอก (Berlok) (แบบคดก็เรียก) ที่ว่าสังเกตก็คือ กฤชแบบระลอก จะมีระลอกกฤชอยู่เป็นจำนวนที่เสมอ คือ ๓ ๕ ๗ ๙ จนกระทั่ง

๔๗
ทากฤชจะมีรูปร่างแหลมไปทางปลาย ฐานทากฤชหรือกัญชา (Ganja) จะมีส่วนละเอียดปลีกลอยไปอีก ซึ่งส่งถึงศิลปะพิเศษ เช่น หนวดและวงเป็นต้น

ค้ำมกฤช (Hulu Keris) อาจเป็นทัวไม้ซึ่งแกะสลักไว้อยู่ในรูปเอียงชนิดหนึ่ง คล้ายค้ำปืนสั้น (Hulu Pistol) ฐานค้ำมกฤช ทำด้วยโลหะ เรียกว่า Pendongkok

ฝักกฤช (Sarung Keris) ทำด้วยไม้ ส่วนที่เรียกว่า ซัมปี้ร์ (Sampir) บาตัง (Batang) และ บุนตุต (Buntut) ประกอบกันเป็นฝักกฤช

รูปซ้ายมือ

กฤช Keris Terapong Gabus เป็นกฤชประจำตำแหน่งสุลต่านรัฐสตางอร์ มาเลเซีย มีกรบทั้งเครื่องประดับ สวยงามมาก

กฤชบางชนิด อาจมีลักษณะไม่ครบถ้วนดังที่กล่าวมาแล้ว เช่น กฤชมายาปาहित (Keris Majapahit) และกฤชซุนดัง (Keris Sundang)

โมหนัมดี โมหนัมดี